

Fulltime student of deeltijdstudie naast baan?

Praktijkvaardigheden verdiepen met kennis versus theoretisch uitgestelde kennis.

Met plezier deel ik mijn persoonlijke visie en dito ervaringen met als uitgangspunt bovengenoemd thema. Uiteraard geldt voor een ieder dat zowel persoonlijke als economische motieven doorslaggevend zullen zijn, voor zover er überhaupt sprake is van een keuze. Wat is wijsheid of is dit slechts achteraf vast te stellen? In deze bijdrage zal ik eerst teruggaan naar het verleden en deze in perspectief plaatsen om aansluitend mijn persoonlijke afwegingen weer te geven.

Door Aloys Harmsen

Crisistijd

De beginjaren tachtig kunnen worden gekenmerkt als een economisch moeilijke periode. Met dalende prijzen op de wo-

ningmarkt, een rentestand van circa tien procent en hoge inflatie was er weinig aanbod op de arbeidsmarkt. De structuur van het onderwijs was anders: VWO en het

door sommigen als licht elitair bestempelde Gymnasium waren de noodzakelijke basis om verder te mogen studeren waarbij de vooruitzichten niet rooskleurig waren. Universiteiten kenden slechts een beperkt aanbod, met een keuze uit, enigszins gearchargeerd, economie of rechten. Veel meer smaken waren er niet. Deze studierichtingen vormde de basis voor een verdere specialisatie. De BaMa structuur met haar vereiste studiepunten liet nog lang op zich wachten.

“Na een vervulde dienstplicht zonder uitstel of dispensatiemogelijkheid was er weinig animo meer om te gaan studeren.”

Drive

Voor mij was het simpel. Na een vervulde dienstplicht zonder uitstel of dispensatiemogelijkheid was er weinig animo meer om te gaan studeren. Daarnaast speelde een sterke drive om op eigen financiële benen te staan, per saldo dus de keuze om te gaan werken om vandaar uit verdere studies te volgen. Door het bank- en verzekeringswezen werden, in tegenstelling tot nu, sterke vakinhoudelijke interne opleidingsprogramma's vastgesteld voor nieuwe medewerkers. Aldus begon ik begin jaren tachtig zo groen als gras aan een interne levensverzekering- en pensioenopleiding bij Delta Lloyd te Amsterdam met als doel levensverzekeringadviseur te worden voor het intermediair. Het intermediair kende destijds op deze vakgebieden een kennisachterstand waardoor inschakeling van specialisten van pensioenverzekeraars noodzakelijk was en verzekeraars werkelijk toegevoegde waarde konden leveren. Inmiddels kunnen we vaststellen dat door wet- en regelgeving het intermediair, uitzonderingen daargelaten, sterk geprofessionaliseerd is.

Studie

Na de opleiding werden diverse vakstudies afgerond die naast verdieping voor het merendeel een praktijkgerichte benadering kennen. De financiële wereld had behoefte aan praktische kennis om de klant te kunnen adviseren, academische inzichten waren interessant maar deze functies werden niet aan commerciële activiteiten gekoppeld. In 2000 koos ik voor de overstap van loondienst naar zelfstandigheid. Wet- en regelgeving wijzigde inmiddels dusdanig snel dat de behoefte aan kennis, verdieping, onderscheidend vermogen maar bovenal begrip steeds belangrijker werd, niet in het minst om onderscheid te maken in een sterk concurrerende markt. Ik koos voor

een Masteropleiding Financial Planning aan de economische faculteit van de Universiteit van Amsterdam. Praktisch betekende dit een dag per week naar Amsterdam, dus reistijd en collegetijd en daarnaast gemiddeld vijftien studie-uren per week. De keuze om in deeltijd naast de dagelijkse beroepsvoering te gaan studeren kende meerdere afwegingen.

Afweging als student

De materie is niet onbekend en de verdieping wordt als interessant ervaren waardoor een beter begrip ontstaat. Mede daardoor kon ik voldoende enthousiasme en motivatie opbrengen om deze uren te investeren. Daarnaast kan de leerstof direct in de praktijk worden toegepast. Indien ik deze studie nu fulltime zou doen als minder oudere student, betwijfel ik of de motivatie voldoende zou zijn. Mogelijk mis ik de vertaalslag om onderwerpen in perspectief te kunnen plaatsen, waardoor wel kennis wordt verworven maar nog geen vaardigheden. De stelling dat theorie gestolde praktijk is blijft evenwel een interessante discussie.

Afweging naar gezin

Procentueel gezien betekent een deeltijdstudie een aanslag van vijftig procent op de quality-time van het gezin. Voor medegezinsleden betekent dit een noodzaak om hiervoor begrip te kunnen opbrengen. Voordeel is dat mijn partner, niet onbekend met de financiële wereld, vaak als sparringpartner optrad en mee discussieerde over onderwerpen. Het is duidelijk dat de fulltime student, over het algemeen, ook meerdere verplichtingen kent, maar de gezinssituatie (nog) niet. De aanslag op zijn quality-time en de verantwoordelijkheid is voor de fulltime student dus van een volstrekt andere aard.

Afweging naar bedrijf

Zelfstandigheid met de verantwoordelijkheid voor meerdere collegae met diens gezinnen betekent een andere visie op ondernemerschap. Afwezigheid door studie betekent afspraken maken waarbij lopende dossiers worden overgenomen en klanten worden geholpen. Dit vergt dus medewerking en functi-

oneert alleen in een open organisatie waarbij zaken zijn gedelegeerd en iedereen zijn verantwoordelijkheid kent. Ons bedrijf is op een dusdanige wijze vormgegeven en functioneert waardoor ik 'misbaar' ben. Zonder deze voorwaarden zal het moeilijk worden om de studie te combineren. Ik besef daarentegen dat een deeltijdstudie naast een baan in loondienst waarbij er wel functieverantwoordelijkheid is, maar geen personeelsverantwoordelijkheid om maandelijks de medewerkers te voorzien van salaris, in een ander perspectief kan worden geplaatst. Mijn ervaring in loondienst was ook dat ik het heel vanzelfsprekend vond dat maandelijks het salaris werd gestort.

“De keuze om in deeltijd naast de dagelijkse beroepsvoering te gaan studeren kende meerdere afwegingen.”

Conclusie

Op de basisvraag of een fulltime studie te prefereren valt boven een deeltijd studie naast baan of beroep is geen eensluidend antwoord te geven. Beide streven hetzelfde doel na: afstuderen. Het vertrekpunt is evenwel verschillend waarbij de persoonlijke omgeving, zowel privé en zakelijk, hiervoor ruimte dient te geven. Hoe dan ook, veel huidige fulltime studenten zullen, na het afstuderen, keuzes maken voor een post-doc opleiding waarbij ook voor hen soortgelijke persoonlijke afwegingen gaan gelden. Mijn voorkeur gaat uit naar een deeltijdstudie naast een actieve beroepsuitoefening. Dit zou niet anders zijn indien ik opnieuw voor deze keuze zou komen te staan. Uiteraard is de studiebelasting groter maar dat wordt gecompenseerd door de toepasbaarheid in de praktijk. Ik wens u veel wijsheid.

Aloys Harmsen (48) is eigenaar van het Financieel Advies Centrum Oost Gelderland. Na het behalen van zijn Master aan de UvA (deeltijd) is hij nu deeltijd student aan de VU.